มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
สิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลอง

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองที่เป็นเรือนไทยจำลองและศาลาไทยจำลองที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยใช้ไม้ กระดาษ หรือดิน เป็นวัสดุหลัก ไม่รวมถึงเรือนไทยจำลองและศาลาไทยจำลอง ที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นศาลพระภูมิ

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ เรือนไทย หมายถึง สิ่งที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พัก หรือที่อยู่อาศัยของคนไทย เป็นรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย มีหลายลักษณะและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น ที่ตั้ง และสภาพแวดล้อม เช่น เรือนไทยภาคกลาง เรือนไทยภาคเหนือ โดยทั่วไปเป็นเรือนยกพื้นสูง ประกอบด้วยห้องนอน ห้องครัว ระเบียงหรือชาน หลังคาจั่ว มุงด้วยกระเบื้องดินเผา จาก แฝก หญ้าคาหรือใบตองตึง

๒.๒ ศาลาไทย หมายถึง สิ่งที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักของคนไทย ไม่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยถาวร เป็นรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย มีหลายลักษณะและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น ที่ตั้ง และสภาพแวดล้อม เช่น ศาลาไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศาลาไทยภาคใต้ โดยทั่วไปมีลักษณะเปิดโล่ง ไม่มีฝาหรือมีอยู่บ้างเป็นส่วนน้อย ประกอบด้วย พื้นฐาน เสา และหลังคาเพื่อใช้เป็นที่บังแดด ฝน

๒.๓ เรือนไทยจำลอง หมายถึง เรือนไทยขนาดเล็กที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยเลียนแบบเรือนไทยประเภทต่างๆ เช่น เรือนเดี่ยว เรือนหมู่ เรือนเครื่องผูก โดยใช้ไม้ กระดาษ หรือดิน เป็นวัสดุหลัก อาจประกอบด้วยวัสดุอื่น อาจแต่งสีและเคลือบผิวด้วยก็ได้ ใช้เป็นของตกแต่ง ของที่ระลึก

๒.๔ ศาลาไทยจำลอง หมายถึง ศาลาไทยขนาดเล็กที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยเลียนแบบศาลาไทยประเภทต่างๆ เช่น ศาลาจัตุรมุข ศาลาตรีมุข โดยใช้ไม้ กระดาษ หรือดิน เป็นวัสดุหลัก อาจประกอบด้วยวัสดุอื่น อาจแต่งสีและเคลือบผิวด้วยก็ได้ ใช้เป็นของตกแต่ง ของที่ระลึก

๓. ประเภท

๓.๑ สิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลอง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑.๑ เรือนไทยจำลอง

๓.๑.๒ ศาลาไทยจำลอง

๔. คุณลักษณะที่ต้องการ

๔.๑ ลักษณะทั่วไป

๔.๑.๑ ต้องมีรูปแบบ รูปทรงและสัดส่วนที่เหมาะสม ประณีต สวยงาม

๔.๑.๒ ต้องมีเอกลักษณ์ตรงตามชื่อเรียกที่ระบุไว้ที่ฉลาก

๔.๑.๓ ต้องปราศจากรา และร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง

๔.๒ การประกอบ

รอยต่อต้องเรียบร้อย ประณีต ติดแน่น คงทน ไม่มีรอยแตก ร้าว หรือรอยเปรอะเปื้อนของสารที่ใช้ยึดติดชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน

๔.๓ ลวดลาย (ถ้ามี)

ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ

๔.๔ สี (ถ้ามี)

ต้องสม่ำเสมอ ไม่เลอะเทอะ หรือหลุดลอก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ

๔.๕ การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

ต้องประณีต ติดแน่น คงทน กลมกลืนและเหมาะสมกับชิ้นงาน

๔.๖ การเคลือบเงา (ถ้ามี)

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก และต้องไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ

๔.๗ ฐาน (ถ้ามี)

ต้องประณีต มีขนาดที่เหมาะสม สามารถรองรับน้ำหนักของชิ้นงานได้ และเมื่อวางชิ้นงานลงบนฐานแล้วชิ้นงานต้องตั้งตรง ไม่เอนเอียง

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๘.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และต้องไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๕. การบรรจุ

๕.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองในภาชนะบรรจุที่สะอาด เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองได้

๖. เครื่องหมายและฉลาก

๖.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น เรือนไทยภาคกลาง เรือนไทยภาคเหนือ ศาลาไทยภาคใต้

(๒) ประวัติเรือนไทย หรือประวัติศาลาไทย

(๓) ขนาดหรือมิติ

(๔) เดือน ปีที่ทำ

(๕) ข้อแนะนำในการใช้และการดูแลรักษา

(๖) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๗. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๗.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง สิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองประเภทเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๗.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๗.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕. และข้อ ๖. จึงจะถือว่าสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การประกอบ ลวดลาย สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น การเคลือบเงา และฐาน ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๗.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๑ ถึงข้อ ๔.๗ จึงจะถือว่าสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองต้องเป็นไปตามข้อ ๗.๒.๑ และข้อ ๗.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๘. การทดสอบ

๘.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป การประกอบ ลวดลาย สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น การเคลือบเงา และฐาน

๘.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบสิ่งปลูกสร้างทรงไทยจำลองอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๘.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๘.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องมีรูปแบบ รูปทรงและสัดส่วนที่เหมาะสม ประณีต สวยงาม	๔	๓	๒	๑
	ต้องมีเอกลักษณ์ตรงตามชื่อเรียกที่ระบุไว้ที่ฉลาก	๔	๓	๒	๑
	ต้องปราศจากรา และร่องรอยการเจาะ กัดกินของแมลง	๔	๓	๒	๑
การประกอบ	รอยต่อต้องเรียบร้อย ประณีต ติดแน่น คงทน ไม่มีรอยแตก ร้าว หรือรอยเปรอะเปื้อนของสารที่ใช้ยึดติดชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน	๔	๓	๒	๑
ลวดลาย (ถ้ามี)	ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ	๔	๓	๒	๑
สี (ถ้ามี)	ต้องสม่ำเสมอ ไม่เลอะเทอะ หรือหลุดลอก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ	๔	๓	๒	๑
การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)	ต้องประณีต ติดแน่น คงทน กลมกลืนและเหมาะสมกับชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
การเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก และต้องไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ	๔	๓	๒	๑
ฐาน (ถ้ามี)	ต้องประณีต มีขนาดที่เหมาะสม สามารถรองรับน้ำหนักของชิ้นงานได้ และเมื่อวางชิ้นงานลงบนฐานแล้ว ชิ้นงานต้องตั้งตรง ไม่เอนเอียง	๔	๓	๒	๑

๘.๒ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ